

פרשת שופטים

שום תשים עליך מלך אשר יבחר ה' אלוקיך בו מקרב אחיך תשים עליך מלך לא תוכל לתת עליך איש נכרי (יז, ח)

מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול, דאמר מר שום תשים עליך מלך שתהא אימתו עליך (כתובות יז, א). מאידך מצינו בגמ' (קידושין לב, א) דהרב שמחל על כבודו כבודו מחול, ויש להבין במה חלוקים המלך והרב.

אלא דמלך, כל מעלתו הוא מצד מה שישראל מלכוהו, ובעצם כל ישראל ראויים למלוכה אלא דאותו מינו למלך עליהם ומכבדין אותו בשל כך, ומלכותו מצטיינת בכבוד שנותנים לו, נמצא דאם ימחול על כבודו הרי הוא הופך להיות כאחד העם ואין לו כל מעלה על פני שאר העם. משא"כ החכם דהכבוד מגיע לו בגלל מעלתו, ומשום כך אף אם ימחול על כבודו הרי מעלתו במקומה עומדת, ולכן שפיר יכול למחול על כבודו.

מקור: רבי חיים מבריסק